

**Questiones spiritualis [con]iuiuij delicias preferentes,
super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis**

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo vndecim miliu[m]virginu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70506)

In festo undecim milium virginum. fo. cc. lxx.

ceptione. pertransiens per eius
natiuitate. conuersatione. morte
et resurrectione terminans euā-
gelium suum in ascensione. Unde
eius principalis intentio est circa
xpi mortem et passionem describen-
dam. ppter qd ipse lucas designat
tur in facie bouis. qd est aial im-
molaticum fm traditione legis.
ppter qd euangelium suum incipit
a sacerdotio zacharie. ad quod
officium spectat immolare. et ideo
materia principalis libri designa-
tur conueniēter in facie bouis.
Preterea merito in figura bo-
uis designatus est. bos em vngu-
lam findit. in qua virtus discre-
tionis exprimitur. et beatus lucas
discretus fuit per moderationem
Item bos aial est immolaticus.
et beatus lucas crucis mortifi-
catione iugiter in suo corpore
pro xpi noie portauit. vt dicit in
oratione ecclesie. Item est aial
fructuosum. et beatus lucas est
fructuosus p edificationem. adeo
quippe fuit fructuosus qd ab oib-
us carissimus habebat. Unde
apls ad Col. iij. Salutem vos
inquit lucas medicus carissimus.
Ad rationes in oppositu respō-
detur qd ratio nō pcedit. quia ad
designandum euāgelium sufficiens
erat figura vituli. cum esset aial
immolaticum. tñ ad designandum
xpm immolatum expressior figu-
ra esse debuit. Unde nota qd licet
animalia alia immolarentur vt vi-
tulus. bos. capra. et hmoi. tamen
xps magis dictus est agnus qd ce-

tera animalia imolaticia. quia
inter oēs figuras veteris testa-
menti agnus pascalis exprimitur
figurabat passionem xpi. quia ille
agnus erat sine macula. et per eius
immolationem filij israel liberati
sunt a seruitute egyptiaca. sicut
per passionem xpi qui peccatum nō
fecit sumus liberati a seruitute
diaboli. Secunda causa est. qd iuge
seruicium qd figurabat perpetui-
tatem bitudinis fiebat de agno
sicut xps est nostra beatitudo.

M festo undecim
miliū virginum est
euangelium.
Simile est re-
gnum et. mat-
thei. xxv. Cir-
ca qd pot disputari sequens qstio.

Trum pru-
dentibus virgi-
nibus facien-
tibus quod in
se fuit necesse
fuit vt de oleū
gratie sue va-
fis conscientiarū suarum infun-
deret. Et videtur qd non. Primo
deus dat gratiā sola liberalitas
et misericordia. quia dat ipas
gratis. ergo potest dare et nō da-
re. ergo quous virgines pruden-
tes fecerint qd in se erat. deus
potuit eis non dare oleum gra-
tie. Secūdo sic. necessarium et li-
berū opponitur. si ergo deus ex
libertate dat gratiam. ergo nul-

In festo duodecim milium virginum.

la necessitate dat alicui gratias.
¶ Tertio. recte petere est facere
quod in se est. nam ille qui facit quod
in se est facit recte. sed quicumque
facit recte ex rectitudine opera-
tur quam habet. ergo si aliquis
facit quod in se est habet rectitu-
dinem. aut ergo illa rectitudo est
acquisita aut innata aut data. sed
non videtur acquisita vel innata. quia
sic semper esset. Constat ergo quod est
data ergo donum gratuitum. ergo
hec rectitudo est ex gratia. nullus er-
go potest facere quod in se est ad hoc
quod sit gratus deo nisi ex gratia.
¶ In oppositum est euangelium pre-
sentis. ubi dicitur quod prudentes vir-
gines acceperunt oleum. quod non
potest intelligi quod ipse habuisset
aliquam causalitatem respectu
olei gratie. quia primam gratiam
nec mereri possunt. sed tantum
dispositivam scilicet facientes id quod
in se est habilitantes se ad eius
receptionem. secundum illud. psalmus. Dila-
ta os tuum et implebo te. Et il-
lud in alio psalmus. Dilexisti iustitiam
et odisti iniquitatem. propterea venit
te deus oleo leticie. ¶ Respon-
deo dicendum. quod prudentibus vir-
ginibus facientibus quod in se
est necessarium fuit. non necessi-
tate coactionis. aut prohibito-
nis. sed necessitate immutabili-
tatis dei infundere oleum gra-
tie vasis suis. Ista conclusio pro-
batur multipliciter. ¶ Primo sic.
dicit Augustinus super illud. i.
Thimo. ii. Negare seipsum non
potest. et cum sit iustus non pos-

test negare suam iustitiam. ergo
cum sit bonus et misericors. non
potest negare suam misericordiam
et bonitatem. quia promptior est ad
largiendum quam ad puniendum. Si
ergo non potest iustitiam suam
negare facientibus malum. mul-
to magis non potest negare suam
bonitatem et misericordiam illis
qui requirunt eam. sed qui facit
quod in se est ut eius habeat gra-
tiam requirit bonitatem eius et
misericordiam. ergo deus non po-
test ei negare qui facit quod in se
est. suam bonitatem et misericor-
diam dat ergo ei. et hoc est infun-
dere gratiam. ¶ Secundo sic. au-
gustinus super illud ad Romanos.
v. Iustificati ex fide pacem habebimus
et dicit. Deus recipit
confugientes ad se. aliter in eo
esset iniquitas. sed impossibile est quod
in eo sit iniquitas. ergo impossi-
bile est quod non recipiat fugientes
ad se sed faciens quod in se est fu-
git ad ipsum. ergo necesse est quod
ipsum recipiat. sed ipsum reci-
pere est per infusionem gratie. er-
go et. ¶ Tertio sic. Apoc. iii. Si
quis aperuerit mihi introitu-
m et cenabo cum illo. hoc est des-
lectabor. Item Zach. j. Converter-
timini ad me et ego convertar ad
vos. Et his sic arguitur. Impos-
sibile est summam veritatem men-
tiri. sed necesse habet verum dis-
cere et impleri illud. sed dicit quod
convertenti ad ipsam convertat
se et quod apperienti ei. intrabit. cum
ergo faciens quod in se est. con-

In festo sctōꝝ symonis ⁊ iude. Fo. ccl.

vertit se ad ipsam veritatē pꝛi-
mam ⁊ ei aperit ad hoc q̄ intret
ergo necesse est q̄ dñs pꝛuertatur
ad illū, sed hoc nō est nisi per gra-
tiam, ergo virginibꝫ pꝛudētibus
faciētibꝫ quod in se erat necesse
dñs infundit oleum grē in vasis
suis vt possint intrare ad nuptias
bitudinis eterne. ¶ Ad rōnes
in opposituz. ¶ Ad primā rīdef
negādo pꝛiam. Et ratio est, quia
non seq̄tur, sola libertate dat, er-
go se habet ad dādū ⁊ hō ad dan-
dū faciēti qd̄ in se est, sed bene
seq̄tur q̄ sola libertate dat, ergo
nō dat ex meritis vel pꝛ coactio-
nem vel pꝛhibitionē, q̄ hoc ex so-
la libertate excludit coactionez
et pꝛhibitionē, ⁊ nō immutabi-
litatem. ¶ Ad secundam respon-
detur, q̄ assumptū est falsum, si
necessariū dicatur immutabi-
le, talia em̄ non opponunt, si aut̄
dicatur necessariū coactum vel
pꝛhibitum, sic verum est q̄ oppo-
nunt. Primo modo est necessi-
tas in deoz pꝛpter hoc non oppo-
nit sue libertati, imo ex hoc est
laus sua q̄ ipsa est immutabilis
et inmutabiliter libera. ¶ Ad ter-
tiam rīdetur. Cum queritur qd̄
sit facere quod in se est. Dicitur
q̄ facit homo quod in se est, qñ
ex libertate arbitrii homo auer-
tit se a malo, et conuertit ad bo-
num recurrens ad deum quem
scit suum esse pꝛincipiū, ⁊ quem
esse orandum sibi, ⁊ petq̄ ab eo
lumen cognitionis fide ⁊ boni.
¶ Ad rationem ipsam respōdet

q̄ rectitudo illa est naturalis et
est que semper contradicit pec-
cato. Vñ fm̄ illam monet sūde-
ris que semper murmurat con-
tra peccatum, sꝫ arbitrium non
semper dirigitur fm̄ illaz nec se-
per sequitur eam arbitrium, et
ideo ratio non pꝛcedit. Et sic pas-
tet q̄ homo faciendo qd̄ in se est
consequitur gratiam a deo.

In festo sy-
monis ⁊ iude
est euāgelii.
Hoc est pꝛe-
ceptū 2c. Jo:
xv. Circa qd̄
possunt dispu-
tari sequētes
questiones.

¶ Pꝛio. vtrū
xpo adueniente ⁊ predicāte non
tamen faciente visibilia miracu-
la iudei ei credere tenebantur.
¶ Secdo. vtrū argumētū illud
xpi sit sufficiens quo ait. Si ope-
ra non fecissem in eis que nemo
alius fecit, peccatū nō haberēt.

D primaz
q̄stionem qua
querit, vtrū
xpo aduenien-
te ⁊ predicāte
nō tamen fa-
ciente visibi-
lia miracula iu-
dei ei crede-

re tenebantur. Et videtur q̄ nō,
et per cōsequens excusati erant.